M.A. Semester-4 Examination 509

Philosophy April-2023

Time: 2-30 Hours

-2023 [Max. Marks: 70

સૂચના : પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧. નવ્યન્યાય દર્શનની મિથિલા શાખાનો પરિયય આપો.

અથવા

- ૧. નવ્યન્યાયની નદિયા શાખનો પરિચય આપો.
- ૨. નવ્યન્યાયમાં મુખ્ય યાર સંબંધો સમજાવો.

અથવા

- ર. નવ્યન્યાયમાં ચાર ગૌણ સંબંધો સમજાવો.
- વ્યાપ્તિની કોઈપણ બે વ્યાખ્યાઓ સમજાવો.

અથવા

- સિંહવ્યાધ્ર વ્યાપ્તિના લક્ષણો સ્પષ્ટ કરો.
- ૪. શું અભાવ એક સ્વતંત્ર પદાર્થ છે? યર્ચો.

અથવા

- ૪. ધર્મકીર્તિ, ભાસર્વન્ન અને શિવાદિત્યનો અભાવ અંગેનો ખ્યાલ જણાવો.
- ૫. નીચેના પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોનાં એક બે વાક્યમાં જવાબ આપો.
 - ૧. ગંગેશે કયા પારિભાષિક શબ્દોનો પ્રયોગ શરૂ કર્યો છે?
 - ૨. મિથિલા શાખાના મુખ્ય ચિંતકો કોને ગણી શકાય?
 - 3. વૃત્તિ એટલે શું?
 - ૪. વૃત્તિનિયામક સંબંધો કયા કયા છે?
 - ૫. તાદાત્મ્ય સંબંધ કઇ રીતે વૃત્તિ-અનિયામક ગણાય?
 - દ. કયો સંબંધ વ્યાપ્યવૃત્તિ સંબંધ ગણાય છે?
 - ૭. સમવાય સંબંધ એ કયા પ્રકારનો સંબંધ છે?
 - ૮. ન્યાય પરંપરામાં ગૌણ સંબંધો કયા છે?
 - ૯. પ્રશસ્તપાદ સંયોગનું લક્ષણ શું આપે છે?
 - ૧૦.સ્વરૂપ સંબંધ કોને કહેવાય?
 - ૧૧.વ્યાપ્તિ શબ્દનો વ્યુત્પત્યાર્થ શું છે?
 - ૧૨.વાત્સ્યાયન અનુસાર તત્ત્વ એટલે શું ?

Philosophy of Navya Nyaya

Time: 2.30 Hours Total Marks: 70

Instruction: Each question carry equal marks.

1. Give an introduction to the Mithila branch of Navya Nyaya.

Oı

- 1. Give an introduction to the Nadiya branch of Navya Nyaya.
- 2. Explain main four relations in Navya Nyaya.

Or

- 2. Explain four subsidiary relations in Navya Nyaya.
- 3. Explain any tow definitions of Vyapti.

Or

- 3. Clarify the characteristics of 'Sinhavyaghra Vyapti'.
- 4. Is Abhav an independent category? Discuss.

Or

- 4. State the concept of non-existence according to Dharmakirti, Bhasarvajna and Shivaditya.
- 5. Write answers in one or two sentences of any seven from following questions.
 - 1. Which are the terminology started by Gangesha?
 - 2. Which are the thinkers of Mithila branch?
 - 3. What is Vritti?
 - 4. Which are the Vritti-Niyamaka Sambandha?
 - 5. In which way the 'tadatmya sambandh' is considered as 'Vritti Aniyamaka?
 - 6. Which relation is considered as 'Vyapya Vritti Sambandha'?
 - 7. Samavaya Sambandha is of which type?
 - 8. Which are the subsidiary relations in Nyaya tradition?
 - 9. Which is the definition of Samyoga given by Prashastapada?
 - 10. What is 'Swarupa sambandha?
 - 11. What is the etymological meaning of Vyapti?
 - 12. What is 'Tattva' according to Vatsyayana?